

Advies Natuurwaarden Feanwâlden-Súd

BügelHajema

Plek voor ideeën

Advies Natuurwaarden Feanwâlden-Súd

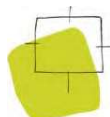
Inhoud

Rapport en bijlagen

7 maart 2018

Projectnummer 040.00.07.35.02

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	8
2.3	Plannen	10
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	13
3.1	Wet natuurbescherming	13
3.2	Verordening Romte Fryslân 2014- Natuur Netwerk Nederland	14
3.3	Verordening - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur	15
4	Soortenbescherming en effectbepaling	17
4.1	Vaatplanten	18
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	19
4.3	Zoogdieren - overige	19
4.4	Vogels	20
4.5	Amfibieën	22
4.6	Reptielen	22
4.7	Vissen	22
4.8	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	23
5	Conclusie en consequenties	25
5.1	Beschermde gebieden	25
5.2	Beschermde soorten	25
5.3	Uitvoerbaarheid	26
6	Bronnen	27
6.1	Veldbezoek	27
6.2	Media	27
6.3	Literatuur	28

Bijlagen

Inleiding

De gemeente Dantumadiel heeft het voornemen om in Feanwâlden, ten zuiden van de spoorlijn Groningen-Leeuwarden het bedrijventerrein 'De Swette' uit te breiden. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het noodzakelijk om een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedenbescherming). Het voorliggende rapport voorziet hierin.

AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ met de daaraan gekoppelde provinciale verordening en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid.

DOEL VAN HET ADVIES

De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op:

INFORMATIE

- bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites;
- verkennend veldbezoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als potenties voor deze soorten.

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het plangebied en de plannen weergegeven. De mogelijke effecten van deze plannen op beschermde Natura 2000-gebieden worden in hoofdstuk 3 beoordeeld in het kader van de Wet natuurbescherming. In hoofdstuk 4 worden potentiële effecten van de plannen op in het kader van het provinciale natuurbeleid beschermde natuurgebieden getoetst. Op basis van bekende verspreidingsgegevens en het veldbezoek worden de mogelijke effecten van de toekomstige plannen op in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde flora en fauna getoetst (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 6 'Conclusie en consequenties' wordt tenslotte een samenvatting van de belangrijkste bevindingen van het onderzoek gegeven.

OPZET VAN HET RAPPORT

---

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

Plangebied en voorgenomen plannen

2.1

Ligging

Het plangebied ligt aan de zuidoostzijde van het dorp Feanwâlden, in de kilometerhokken² 195-583 en 196-583 en in uurhok¹ 06-44. Figuur 1 geeft een topografisch overzicht van de ligging van het plangebied.

Figuur 1. Topografische kaart met globale ligging plangebied (roze)

² Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied heeft betrekking op weilanden, die gelegen zijn ten noordoosten van het uit te breiden bedrijventerrein 'De Swette'. Rondom de weilanden staan elzensingels en liggen greppels.

Noordwestelijk deel van het plangebied, vanuit het westen

Paardenweide zuidwestzijde

Schapenweide noordoostzijde

Weiland met sloot langs het spoor (d.d. 23 april 2015)

Weiland met sloot langs het spoor (d.d. 29 mei 2015)

2.3

Plannen

Het voornemen is uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein 'De Swette'. Op het nieuwe deel is de vestiging van bedrijven in ten hoogste milieucategorie 3.1 samen met de bouw van bedrijfswoningen mogelijk. Ten tijde van dit schrijven is er nog geen concreet plan voor de invulling. Ten behoeve van de ontwikkelingen gaan mogelijk elzensingels verloren en worden greppels gedempt.

In eerste instantie worden alleen twee locaties in de westzijde van het plangebied ontwikkeld (zie figuur 2). De rest van het plangebied krijgt de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone-wijzigingsbevoegdheid'.

Figuur 2. Plangebied met in blauw de locatie waar in eerste instantie ontwikkelingen zijn voorzien (blauw)

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wet natuurbescherming (Wnb), de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de Provinciale Structuurvisie en Ruimtelijke Verordening.

3.1

Wet natuurbescherming

In de Wet natuurbescherming (Wnb) is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Wnb. In de omgeving zijn wel beschermde gebieden gelegen. Het dichtstbijzijnde beschermd gebied is het Natura 2000-gebied Groote Wielen op ongeveer 6 km ten westen van het plangebied. Groote Wielen is niet aangewezen voor stikstofgevoelige habitattypen. Op een afstand van ruim 10 kilometer ligt het meest nabij gelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebied. Het betreft het gebied Alde Feanen.

INVENTARISATIE

Beschermde gebieden liggen op een geruime afstand van het plangebied, waardoor verstoring vanuit het plangebied (licht, geluid, trilling, optische verstoring) niet aan de orde zijn.

EFFECTEN

Negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van beschermde gebieden in het kader van de Wnb zijn niet aan de orde. Voor deze activiteit is geen vergunning op grond van de Wnb nodig.

CONCLUSIE

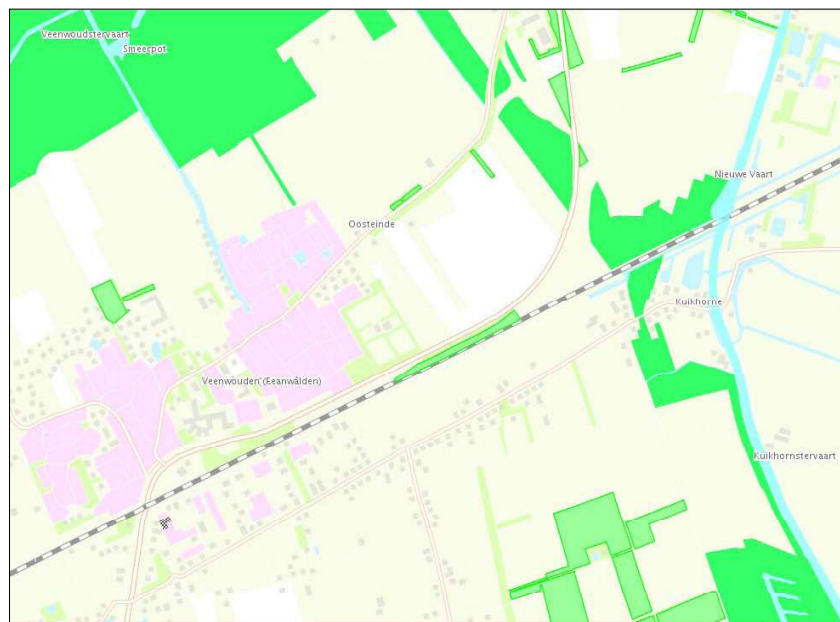
3.2

Verordening Romte Fryslân 2014- Natuur Netwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (Voorheen Ecologische hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het provinciale NNN is voor de provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 de Verordening Romte Fryslân 2014. Ten aanzien van het NNN kent de provincie Fryslân wel externe werking.

INVENTARISATIE

Het plangebied is geen onderdeel van en grenst niet aan het NNN (zie ook figuur 3). Het dichtstbijzijnde beschermde gebied dat is aangewezen in het kader van het NNN ligt op ruim 1 kilometer ten noorden van het plangebied. Het betreft het natuurgebied de Houtwiel, bestaande uit moerassen en blauwgraslanden. Daarnaast is ook de Kuikhornstervaart op een afstand van ruim 1 kilometer ten oosten van het projectgebied onderdeel van het NNN. Tussen de NNN-gebieden en het plangebied liggen onder meer bebouwing en infrastructuur (spoorlijn en N356).

Figuur 3. Ecologische Hoofdstructuur (blauwe en donker groen) en Natuur buiten de EHS (lichter groen) nabij het plangebied (bron: Verordening Romte Fryslân)

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied en het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen zijn geen negatieve effecten op het NNN te verwachten.

EFFECTEN

Significante negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN worden als gevolg van het plan niet verwacht. Het plan is op het punt van het NNN dan ook niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân.

CONCLUSIE

3.3

Verordening - Natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Vanuit de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied. Ten aanzien van deze gebieden kent de provincie Fryslân geen externe werking.

De houtsingel ten noorden van het plangebied (direct langs de spoorlijn) en een bosperceel op een afstand van 600 m ten zuiden van het plangebied zijn in het kader van de Verordening Romte Fryslân aangewezen als Natuur buiten het NNN. (zie ook figuur 7, bruine gebied). De ontwikkelingen hebben geen betrekking op deze gronden. Negatieve effecten zijn niet aan de orde.

NATUUR BUITEN HET NNN

Voor weidevogels is openheid en rust van groot belang. Rond onder meer bebouwing, wegen en opgaande beplanting ligt in dit kader een verstoringszone. De agrarische gronden in en in de omgeving van het projectgebied liggen gezien de ligging tussen een spoorlijn en een weg, en de aanwezigheid van elzensingels in reeds verstoord gebied. Deze gronden zijn dan ook niet aangewezen als weidevogelgebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als Weidevogelgebied ligt op een afstand van ongeveer 4 km ten noordwesten van het plangebied.

WEIDEVOGELS

Het plan is op het punt van de Natuur buiten het NNN niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.

CONCLUSIE

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming is uitgewerkt in de Wet natuurbescherming. De bescherming van flora en faunasoorten is in de Wnb opgedeeld in twee beschermingscategorieën:

- Strikt beschermde soorten:
  - Soorten van de Vogelrichtlijn (art. 3.1);
  - Soorten van de Habitatrichtlijn (art. 3.5).
- Overige beschermde soorten:
  - Nationaal beschermde soorten (art. 3.10).

WET- EN REGELGEVING

Voor beide categorieën geldt dat het verboden is opzettelijk exemplaren te doden, vangen of plukken, en voortplantingsverblijfplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te vernielen of te beschadigen.

BESCHERMINGSREGIME

Een belangrijk verschil tussen beide beschermingsregimes is dat voor de strikt beschermde soorten ook het opzettelijk verontrusten verboden is, terwijl dit voor de overige beschermde soorten niet het geval is.

Voor vogels geldt daarnaast dat het opzettelijk storen niet verboden is in geval de storing niet van wezenlijk invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Echter, voor vogels die staan in bijlage II van de Conventie van Bern geldt deze uitzondering niet. Daarnaast is er een lijst met jaarrond beschermde broedvogelnesten. Dat houdt in dat voor de op deze lijst genoemde vogelsoorten de nestplaats ook buiten het broedseizoen beschermd is.

Het beschermingsregime van de overige (nationaal) beschermde soorten is voor elke soort gelijk. Wel kunnen provincies bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijstelling van de verbodsbepalingen in artikel 3.10 verlenen voor deze soorten. Deze zogenaamde vrijstellingslijsten zijn opgenomen in de provinciale verordeningen en komen tussen de provincies grotendeels overeen. De provincie Fryslân heeft in haar 'Verordening vrijstelling' opgenomen dat voor in totaal 21 soorten een vrijstelling geldt van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid uit de Wnb. Een overzicht van deze soorten is opgenomen in bijlage 1.

Geraadpleegde databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn in de literatuurlijst opgenomen. Op 26 mei 2015 is via het uitvoerportaal 'quickscanhulp.nl' de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd (zie bijlage 2). Gegevens uit de geraadpleegde bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben.

BRONNEN

VELDBEZOEK	Het plangebied is op 23 april en 29 mei 2015 bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden van het plangebied, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1 Veldbezoek).
BESCHRIJVING RESULTATEN	Op basis van de verzamelde informatie middels bronnen- en veldonderzoek, bekende ecologische principes en expert judgment volgt onderstaand per soortgroep een beschrijving van de (te verwachten) effecten van de ruimtelijke ingreep op beschermde soorten. Indien het nemen van vervolgstappen (zoals aanvullend onderzoek of het aanvragen van een ontheffing) nodig is, wordt dit eveneens vermeld.

4.1

Vaatplanten

INVENTARISATIE	<p>Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit graslanden op een voedselrijke zandgrond. Tussen het gras groeien soorten als speerdistel, ridderzuring, paardenbloem en pitrus. In onbeweide delen van het plangebied overheersen schapezuring, scherpe boterbloem en smalle weegbree. In de elzensingels staan verspreid enkele exemplaren zachte berk en boswilg. De ondergroei bestaat voornamelijk uit braamstruweel. In de greppels, die delen van het jaar droog staan, groeien onder andere pitrus, braam en staat opslag van zwarte els, gele waterkers en oeverzegge. De slootkanten langs de spoorlijn zijn begroeid met hemelsleutel, riet, paardenbloem, braamstruweel en grote brandnetel. Het meest noordwestelijke deel van het plangebied is deels opgehoogd en heeft een verruigde grasvegetatie waar soorten als rode klaver, kroppaar, smalle weegbree, akkerdistel en kruipende boterbloem groeien. Aangetroffen soorten betreffen veelal soorten van voedselrijke omstandigheden. Op basis van de gegevens van Quickscanhulp.nl uit 2015 blijkt dat in de directe omgeving de destijds beschermde soorten wilde gagel, kleine zonnedauw, jeneverbes en steenanjer voorkomen. verwacht. Met inwerkingtreding van de Wnb d.d. 1 januari 2017 hebben genoemde soorten hun beschermde status echter verloren. Gezien het vereiste habitat van wilde gagel en kleine zonnedauw (natte zure grond) van jeneverbes (droge heide en stuifzand) en steenanjer (droge voedselarme grond) worden deze niet in het plangebied verwacht. Ze zijn dan ook niet waargenomen tijdens de veldbezoeken. De sinds 1 januari 2017 nieuw-beschermde soorten betreffen vrijwel zonder uitzondering zeldzame planten van de rode lijst. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied en de aangetroffen soorten, worden beschermde soorten niet in het plangebied verwacht.</p>
CONCLUSIE	Op basis van de veldbezoeken en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde soorten verwacht.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten, omdat in het plangebied geen bebouwing staat en er geen bomen met voor vleermuis geschikte holtes aanwezig zijn. In de bebouwing rond het plangebied kunnen wel verblijfplaatsen van vleermuizen worden verwacht. Op basis van Quickscanhulp.nl blijkt dat binnen een straal van 1 km waarnemingen bekend zijn van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Alle vleermuissoorten zijn streng beschermd. Het plangebied en omgeving zullen onderdeel zijn van het foerageergebied van vleermuizen. Mogelijk vormen de elzensingels als lijnvormige landschapselementen onderdeel van noord-zuid georiënteerde vliegroutes.

INVENTARISATIE

Als gevolg van het plan zal het foerageergebied ter plaatse veranderen, maar niet als zodanig verloren gaan. Als gevolg van de ontwikkelingen zullen waarschijnlijk enkele elzensingels worden gekapt en zal verlichting worden aangebracht. Dit vermindert de waarde van het gebied enigszins als foerageergebied en onderdeel van vliegroutes. In de directe omgeving is echter volop vergelijkbaar geschikt foeragegebied aanwezig. Tevens blijven er in de omgeving genoeg mogelijkheden over voor vleermuizen om langs lijnvormige structuren in noord-zuidelijke richting te vliegen. Geadviseerd wordt wel om terughoudend om te gaan met verlichting en zoveel mogelijk elzensingels te behouden.

EFFECTEN

Op basis van de veldbezoeken en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vleermuizen ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde soorten verwacht.

CONCLUSIE

4.3

Zoogdieren - overige

Het plangebied heeft een lage waarde voor grondgebonden zoogdieren. Hier komen enkele algemene soorten voor zoals haas, mol, aardmuis en veldmuis. Ook voor soorten als steenmarter, hermelijn en bunzing kan het projectgebied onderdeel van het foerageergebied vormen. In de ruigere, dichtere delen kunnen ook soorten zoals bosmuis, dwergmuis, gewone bosspitsmuis en huisspitsmuis verwacht worden.

INVENTARISATIE

Genoemde soorten betreffen allen soorten waarvoor een vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen. Gezien de aanwezige vegetatie en terreinkenmerken wordt de aanwezigheid van beschermde niet-vrijgestelde soorten zoals waterspitsmuis niet binnen het plangebied verwacht.

EFFECTBEOORDELING

Als gevolg van het plan kunnen verblijfplaatsen van enkele algemeen voorkomende soorten worden verstoord of vernietigd. Ook kunnen enkele dieren gedood worden. Voor de te verwachten algemene zoogdiersoorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van artikel 3.10 lid 1 van de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen (zie ook bijlage 1).

4.4

Vogels

INVENTARISATIE

In het plangebied kunnen vogels als zwarte kraai, ekster, houtduif, merel, roodborst en vink tot broeden komen. In het plangebied zijn in een elzensingel aan de oostzijde een kraaiennest en een eksternest aangetroffen. Het plangebied is door de nabij gelegen bebouwing, spoorlijn en opgaande beplanting geen geschikt broedgebied voor weidevogels. Mogelijk kan een enkel paartje scholeksters in of nabij het plangebied tot broeden komen. Alle inheemse vogelsoorten zijn streng beschermd. In en rond het plangebied zijn naast het kraaiennest en eksternest geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Het plangebied vormt mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals kerkuil en ransuil.

Uit de gegevens van Quickscanhulp.nl komt naar voren dat in de omgeving de soorten ransuil en boomvalk zijn waargenomen. Het plangebied is qua inrichting en ligging geschikt als nestlocatie voor deze soorten. Nesten van ransuil en boomvalk zijn, in tegenstelling tot die van de meeste andere soorten, jaarrond beschermd. Zowel boomvalk als ransuil bouwen zelf geen nest, maar nestelen vooral in oude kraaiennesten en ook wel eksternesten. Tijdens de twee veldbezoeken (eind april en eind mei) is dan ook gelet op aanwezigheid van (bewoningssporen van) deze soorten. Van ransuil is vastgesteld dat deze niet broedt in het plangebied. Van boomvalk kon dit nog niet met zekerheid vastgesteld worden, aangezien het broedseizoen van boomvalk later start. In juni zit het vrouwtje op de eieren, begin juli komen de jongen uit het ei. Om vast te stellen of boomvalk in het plangebied nestelt is derhalve nader onderzoek uitgevoerd op 15 juni en 17 juli 2016. Hierbij zijn geen boomvalken op of bij het ekster- en kraaiennest waargenomen en zijn geen sporen aangetroffen die kunnen duiden op een bezet nest. Daarom kan een broedgeval van boomvalk in het plangebied worden uitgesloten.

Kraaiennest en eksternest

Het plangebied verandert als foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, en zal deels als zodanig verloren gaan.

EFFECTBEOORDELING

Voor het westelijk deel van het plangebied, waar in eerste instantie ontwikkelingen zijn voorzien geldt dat de kleine afname aan geschikt foerageergebied geen negatieve gevolgen heeft voor het leefgebied van uilen en roofvogels. In de directe omgeving van het plangebied is in ruime mate alternatief foerageergebied voor deze soorten aanwezig.

Voor de rest van het plangebied, dat een wijzigingsbevoegdheid krijgt, geldt dat op basis van de inrichting van het plangebied, de aard van het plan en de bekende verspreiding van beschermde soorten niet te verwachten is dat er vogelsoorten zullen worden aangetroffen waarvoor geen ontheffing kan worden verleend.

Voor de overige soorten geldt dat, indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden (Wnb art. 3.1 en 3.5). Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen of door de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continu door te voeren. De Wnb kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt evenwel dat het broedseizoen van ongeveer 15 maart tot 15 juli loopt.

4.5

Amfibieën

INVENTARISATIE	Het plangebied vormt geen hoogwaardig leefgebied voor amfibieën. De greppels rond het plangebied staan delen van het jaar droog (zo ook tijdens het veldbezoek eind mei 2015). In en nabij het plangebied kunnen de algemeen voorkomende soorten bastaardkikker, bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander en meerkikker worden verwacht. De uit de wijdere omgeving bekende beschermde niet-vrijgestelde soorten heikikker en rugstreeppad worden gezien de terreinomstandigheden en het vereiste biotoop niet binnen het plangebied verwacht.
EFFECTBEOORDELING	Door de ontwikkelingen zal het plangebied als leefgebied voor amfibieën minder geschikt zijn als onderdeel van het leefgebied. Bij de uitvoering van de plannen kunnen enkele exemplaren worden gedood. In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor de te verwachten algemene in de provincie Fryslân een vrijstelling van artikel 3.10 lid 1 van de Wnb. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is daarom een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet nodig. Wel blijft de algemene zorgplicht van toepassing.

4.6

Reptielen

INVENTARISATIE	Binnen het plangebied is geen geschikt leefgebied voor reptielen aanwezig; daarnaast komt op basis van Quickscanhulp.nl komt naar voren dat er de afgelopen vijf jaar in de directe omgeving geen, en een zone van 10 km rond het plangebied enkel de beschermde ringslang is waargenomen. Er worden geen reptielen binnen het plangebied verwacht.
EFFECTBEOORDELING	Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep reptielen ontstaan. Beschermde reptielen komen niet voor in het plangebied. Als gevolg van de ontwikkelingen treden geen effecten op beschermde soorten op.

4.7

Vissen

INVENTARISATIE	De greppels in het plangebied staan delen van het jaar droog en bieden derhalve geen geschikt leefgebied voor vissen.
CONCLUSIE	Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van beschermde soorten begaan.

4.8

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

Gezien de huidige inrichting en het gebruik is het plangebied geen hoogwaardig leefgebied voor ongewervelden. Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland (1, 11) worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroepen dagvlinders, libellen en overige ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen zijn geen verbodsovertredingen aan de orde.

CONCLUSIE

Conclusie en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan beschermde gebieden in het kader van de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid. Er is ten aanzien van beschermde gebieden geen vergunning op grond van de Wnb nodig. Het project is daarnaast op het punt van natuur niet in strijd met de Verordening Romte Fryslân 2014.

5.2

Beschermde soorten

Ten aanzien van het oostelijk deel waar in eerste instantie de ontwikkelingen zijn voorzien geldt dat uit het onderzoek naar voren komt dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent. Wanneer bij het uitvoeren van de werkzaamheden rekening wordt gehouden met het broedseizoen van vogels (zie voorwaarden paragraaf 4.4) worden geen verbodsbepalingen van de Wnb overtreden.

Voor de te verwachten overige beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verboden in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Het westelijk deel van het plangebied krijgt de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone-wijzigingsbevoegdheid' en wordt op korte termijn nog niet ontwikkeld. Uit het ecologisch onderzoek dat uitgevoerd wordt bij concrete ontwikkelingsplannen voor het gebied zal blijken voor welke soorten het gebied van belang is.

Op basis van de inrichting van het plangebied, de aard van het plan en de bekende verspreiding van beschermde soorten valt echter niet te verwachten dat soorten zullen worden aangetroffen waarvoor geen ontheffing kan worden verleend.

Om het plangebied voor vogels en vleermuizen aantrekkelijk te houden, wordt aanbevolen zo veel mogelijk van de groenstructuren te behouden en terughoudend om te gaan met het aanbrengen van buitenverlichting.

AANBEVELING

5.3

Uitvoerbaarheid

Als gevolg van het plan treden geen (significant) negatieve effecten op Natura 2000-gebieden op. Het plan is op het punt van de gebiedenbescherming niet in strijd met de Wet natuurbescherming, zodat het aanvragen van een vergunning van de Wet natuurbescherming voor gebieden niet nodig is.

Negatieve effecten op het NNN en natuur buiten het NNN treden niet op. De activiteit is tevens uitvoerbaar volgens de Verordening Romte Fryslân.

Er is evenmin sprake van negatieve effecten op in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten, zodat een ontheffing in het kader van de Wnb niet nodig is.

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen of leefgebied van beschermde soorten aangetroffen waarvoor een ontheffing nodig is. Voor het westelijk deel van het plangebied betekent dit dat het plan uitvoerbaar is.

Het oostelijk deel wordt niet direct ontwikkeld. Dit betekent dat er bij een concreet plan opnieuw moet worden gekeken of beschermde soorten aanwezig zijn, waarbij gezien de inrichting van het plangebied en de bekende verspreiding met name moet worden gelet op de soortgroep vogels. Op basis van de inrichting van het plangebied, de aard van het plan en de bekende verspreiding van beschermde soorten valt echter niet te verwachten valt dat soorten zullen worden aangetroffen waarvoor geen ontheffing kan worden verleend. Het plan zal daarom - al dan niet met mitigerende en/of compenserende maatregelen i.v.m. met een ontheffing voor beschermde soorten - uitvoerbaar zijn.

Het plan is uitvoerbaar ten aanzien van de Wnb.

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving zijn op 23 april en op 29 mei 2015 door mevrouw [naam] bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. 23 april was een half bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 12°C en een zwakke wind. 29 mei was een bewolkte dag met een maximumtemperatuur van 14°C en een matige wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

Nader onderzoek naar het voorkomen van boomvalken is op 15 juni 2016 uitgevoerd door de heer [naam] en op 17 juli 2016 door mevrouw [naam]. Hierbij is het oostelijke deel van het plangebied geïnventariseerd op het voorkomen van deze soort, waarbij gelet is op activiteit op het ekster- en kraaienest, de aanwezigheid van uitwerpselen of prooiresten en de aanwezigheid van boomvalken in de omgeving van de nesten.

NADER ONDERZOEK

Het eerste bezoek op 15 juni werd uitgevoerd bij zwaar bewolkt weer en een temperatuur van circa 14 °C. Het tweede bezoek op 17 juli werd uitgevoerd bij een temperatuur van circa 17 °C bij bewolkte omstandigheden.

6.2

Media

1. www.quickscanhulp.nl. QuickScanHulp is een internetapplicatie die gegevens over beschermde soorten van de laatste vijf jaar in een aan te geven gebied toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFP). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).
2. www.telmeel.nl. Telmeel.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden.

6.3

Literatuur

1. Dienst Landelijk Gebied, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werkkader intern), 31 oktober 2008.
2. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
3. Melis, J. (redactie), Werkatlas Zoogdieren van Friesland (verspreiding tot 15 november 2011), Zoogdiervereniging, januari 2012.
4. Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Maelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, De wespen en mieren van Nederland (*Hymenoptera: Aculeata*) (verspreidingsperiode <1980-1999) - Nederlandse fauna deel 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2004.
5. Provincie Fryslân, Natuurbeheerplan 2015, GS 7 oktober 2014.
6. Provincie Fryslân, Weidevogelnota 2014-2020, GS 14 juli 2014.
7. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2013 (verspreidingsperiode 2004-2013), bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 (4).
8. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
9. Wymenga, E., A. Brenninkmeijer, L. Heikoop & J. Schut (red.), Speciale beschermingszones en beschermde soorten in Fryslân (verspreidingsperiode 1995-2005), A&W-rapport 486, Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv, Veenwouden 2006.

B i j l a g e n

1. Soortenvrijstellinglijst provincie Fryslân
2. Opgave van Quickscanhulp.nl

Bijlage 1. Soortenvrijstellinglijst Provincie Fryslân

In onderstaande tabel zijn de soorten waarvoor in de provincie Fryslân vrijstelling geldt weergegeven (Verordening Wet natuurbescherming Fryslân 2017).

Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Haas	<i>Lepus europeus</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Vos	<i>Vulpes Vulpes</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Mol	<i>Talpa europea</i>
Reptielen en amfibieën	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Middelste groene kikker (bastaardkikker)	<i>Rana esculenta</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>

Bijlage 2. Opgave van Quickscanhulp.nl ((c) NDFF - quickscanhulp.nl)

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied - levering uit de Nationale Database Flora en Fauna

Disclaimer - De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door de Gegevensautoriteit Natuur gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

(c) NDFF - quickscanhulp.nl 26-05-2015 11:25:32

Soort	Soortgroep	Afstand
Daslook	Vaatplanten	0 - 1 km
Jeneverbes	Vaatplanten	0 - 1 km
Kleine zonnedaauw	Vaatplanten	0 - 1 km
Steenanjer	Vaatplanten	0 - 1 km
Wilde gagel	Vaatplanten	0 - 1 km
Kleine modderkruiper	Vissen	0 - 1 km
Steenmarter	Zoogdieren	0 - 1 km
Groene glazenmaker	Insecten - Libellen	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	0 - 1 km
Havik	Vogels	0 - 1 km
Huismus	Vogels	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	0 - 1 km
Roek	Vogels	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels	0 - 1 km
Sperwer	Vogels	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Laatvliager	Zoogdieren	0 - 1 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	0 - 1 km
Daslook	Vaatplanten	1 - 5 km
Gele helmbloem	Vaatplanten	1 - 5 km
Klokjesgentiaan	Vaatplanten	1 - 5 km
Rietorchis	Vaatplanten	1 - 5 km
Spaanse ruiter	Vaatplanten	1 - 5 km
Waterdrieblad	Vaatplanten	1 - 5 km
Zomerklokje	Vaatplanten	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rugstreeppad	Amfibieën	1 - 5 km
rouwmantel	Insecten - Dagvlinders	1 - 5 km
Ringslang	Reptielen	1 - 5 km

Soort	Soortgroep	Afstand
Baardvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Das	Zoogdieren	1 - 5 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Watervleermuis	Zoogdieren	1 - 5 km
Eekhoorn	Zoogdieren	5 - 10 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten - Libellen	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	5 - 10 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	5 - 10 km
Wespendief	Vogels	5 - 10 km
Franjestaart	Zoogdieren	5 - 10 km
Noordse woelmuis (<i>arenicola</i>)	Zoogdieren	5 - 10 km
Otter	Zoogdieren	5 - 10 km
Gele helmblom	Vaatplanten	0 - 1 km
Rietorchis	Vaatplanten	0 - 1 km
Steenanjer	Vaatplanten	0 - 1 km
Steenbreekvaren	Vaatplanten	0 - 1 km
Tongvaren	Vaatplanten	0 - 1 km
Waterdriblad	Vaatplanten	0 - 1 km

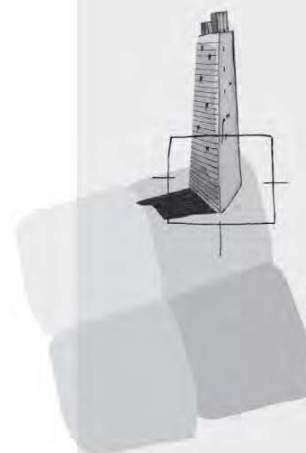
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Dantumadiel

Rapport
Mevrouw [redacted]
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectleiding
De heer [redacted]
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectnummer
040.00.07.35.02

BügelHajema Adviseurs bv
Adviseurs voor leefomgeving en
omgevingsrecht BNSP
Vaart NZ 50
9401 GN Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E info@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort